

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ,
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

КАФЕДРА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
«02» листопада 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Історія світової художньої культури:
Історія зарубіжної художньої культури**

для студентів

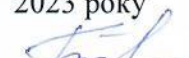
спеціальності 035 Філологія
освітнього рівня другий (магістерський)
освітньої програми 035.01.04 Зарубіжна література та світова художня культура
спеціалізації 035.01 Українська мова та література

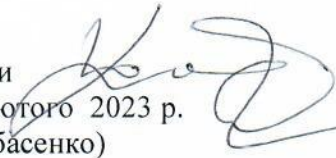
Київ-2023

Розробник: *Тетяна Тверітінова*, доцент кафедри світової літератури,
кандидат філологічних наук, доцент;

Викладач: *Тетяна Тверітінова*, доцент кафедри світової літератури,
кандидат філологічних наук, доцент;

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри світової літератури
Протокол № 1 від 01 лютого 2023 року
Завідувач кафедри (Галина Бітківська)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми
«Зарубіжна література та світова художня культура»__ лютого 2023 р.
Гарант освітньої програми: (Юрій Ковбасенко)

Робочу програму перевірено 02 лютого _____ 2023 р.

Заступник декана (Світлана Горобець)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол №

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол №

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол №

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__ р., протокол №

ЗМІСТ

1.	Опис навчальної дисципліни.....	4
2.	Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
3.	Результати навчання за дисципліною.....	6
4.	Структура навчальної дисципліни.....	8
5.	Програма навчальної дисципліни.....	10
6.	Контроль навчальних досягнень.....	16
7.	Навчально-методична картка дисципліни.....	29
8.	Рекомендовані джерела.....	30

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Історія світової художньої культури	
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	6 / 180
Курс	I-II
Семестр	2-3
Кількість змістових модулів з розподілом	12
Обсяг кредитів	6
Обсяг годин, у тому числі:	180
Аудиторні	48
Модульний контроль	12
Семестровий контроль	30
Самостійна робота	90
Форма семестрового контролю	Залік –2 семестр, екзамен –3 семестр

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Історія світової художньої культури: Історія зарубіжної художньої культури	
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	3 / 90
Курс	I
Семестр	2
Кількість змістових модулів з розподілом	3
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, у тому числі:	90
Аудиторні	24
Модульний контроль	6
Семестровий контроль	15
Самостійна робота	45
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія світової художньої культури: Історія зарубіжної художньої культури» є складником підготовки магістрів освітньої програми 035.01.04 «Зарубіжна література та світова художня культура».

Мета курсу: вивчення дисципліни «Історія світової художньої культури: історія зарубіжної художньої культури» спрямовано на реалізацію сучасної концепції освіти студентів українських вищих навчальних закладів, основою якої є ґрунтовна історико-філософська підготовка у поєднанні з орієнтацією на світоглядно-філософські проблеми сьогодення.

Завдання курсу:

- ознайомлення з історією та сучасним станом зарубіжної художньої культури як інтегральної культурологічної дисципліни, досягти якої можливо з огляду на те, що складові частини курсу органічно поєднують в собі як історичні аспекти, так і окремі її специфічні галузі та напрями, зокрема, мистецтво, науку, освіту, релігію тощо;
- вивчення здобутків зарубіжної матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення, можливостей запозичення культурних цінностей інших народів.

Студент **повинен знати:**

- концептуальні засади історії та теорії зарубіжної художньої культури;
- головні напрями розвитку духовної культури зарубіжних країн (країни Сходу, Західної Європи, Африки та США);
- історію становлення та розвитку окремих галузей зарубіжної художньої культури – образотворчого мистецтва, архітектури, театру, музики, кінематографу;
- проблеми та перспективи розвитку зарубіжної художньої культури у сучасному цивілізаційному процесі.

Вивчення навчальної дисципліни «Історія світової художньої культури: Історія зарубіжної художньої культури» передбачає формування таких компетенцій:

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК-7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК-8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК-11	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
	ЗК-12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	ЗКУ-13	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
Спеціальні (фахові, предметні)	ФК-1	Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах
	ФК-3	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні

компетентності (ФК)		досягнення філологічної науки.
	ФК-4	Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
	ФК-6	Здатність застосовувати поглиблені знання з літературознавства й мовознавства, зарубіжної літератури та світової художньої культури для вирішення професійних завдань.
	ФК-7	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузі досліджень з літературознавства й культурології.

1. Результати навчання за дисципліною

РН-1	Оцінювати власну навчальну та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
РН-2	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
РН-3	Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі літературознавства.
РН-9	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти зарубіжної літератури і світової художньої культури.
РН-10	Збирати й систематизувати літературні, культурні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів зарубіжної літератури і світової художньої культури
РН-11	Здійснювати науковий аналіз літературного й культурного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
РН-12	Дотримуватися правил академічної доброчесності.
РН-15	Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного літературного чи культурологічного матеріалу
РН-16	Використовувати спеціалізовані концептуальні знання із зарубіжної літератури і світової художньої культури для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
РНУ-18	Демонструвати поглиблені знання і розуміння загальних властивостей художньої літератури як мистецтва слова; розуміти літературу як систему систем; розуміти еволюційний шлях розвитку українського і світового літературознавства в контексті культури; демонструвати знання про специфіку поезики літературного твору (художнього

	тексту) та множинність його інтерпретацій; усвідомлювати природу і сутність національних традицій у галузі літератури і мистецтва.
РНУ-19	Демонструвати глибокі знання про особливості світового літературного канону: механізми та алгоритм формування, співвідношення класики і новітньої літератури, дискурс теорії канону.
РНУ-20	Виявляти глибокі знання і розуміння сутності історико-критичного дискурсу класичної літератури: всіх розділів історії зарубіжної літератури в контексті світової художньої культури; художні доміанти творчості письменників-класиків; поглиблені знання з типології стилів та компаративної поезики.
РНУ-21	Демонструвати глибокі знання і розуміння особливостей становлення та розвитку літературного процесу другої половини ХХ – початку ХХІ ст.; специфіку течій і шкіл цієї доби; художні доміанти творчості письменників новітньої доби.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ пор.	Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт			
		Аудиторна робота			
		Усього	Лекції	Семінари	Сам. роб.
2 семестр					
Змістовий модуль I. Історія зарубіжної художньої культури: від Стародавнього світу до Нового часу					
Тема 1	Вступ. Культура Стародавнього Світу. Основні риси культурного прогресу первісного суспільства. Антична культура. <i>Теми для самостійного вивчення:</i> Культура Стародавнього Сходу: Єгипет, Індія, Китай. Біблія як пам'ятка світової культури.	14	2	2	10
Тема 2	Західноєвропейська культура Середньовіччя та Відродження: соціально-політичне життя, релігія, наука, освіта. Лицарська культура. <i>Теми для самостійного вивчення:</i> Культура Візантії. Культура арабо-мусульманського Сходу.	9	2	2	5
Тема 3	Епоха Реформації та Контрреформації: релігійна ситуація, політико-правова думка, наука, освіта.	5			5
	Модульний контроль № 1	2			
	Разом за модулем № 1	30	4	4	20
Змістовий модуль II. Історія зарубіжної художньої культури XVII-XIX століть					
Тема 4	Мистецтво та література після ренесансної епохи. Бароко в архітектурі, скульптурі, живописі, музиці та літературі. Класицизм як літературно-мистецький напрям. <i>Теми для самостійного вивчення:</i> Музика доби класицизму. Розвиток театру.	7		2	5
Тема 5	Доба Просвітництва: філософія, релігія, наука, освіта, мистецтво, література. <i>Теми для самостійного вивчення:</i> Філософія доби Просвітництва. «Енциклопедія» та енциклопедисти.	7	2		5
Тема 6	Західноєвропейська культура XIX століття: соціальні проблеми, політико-правові аспекти, наука, освіта, літературно-мистецькі пошуки.	9	2	2	5

	<i>Теми для самостійного вивчення:</i> Релігійно-філософська свідомість, розвиток науки та освіти.				
	Модульний контроль № 2	2			
	Разом за модулем № 2	25	4	4	15
Змістовий модуль III. Історія зарубіжної художньої культури межі XIX-XX ст. і XX ст.					
Тема 7	Загальна характеристика культури межі XIX-XX століття. Натуралізм. Ранній модернізм: імпресіонізм, неоромантизм, символізм. Декаданс. Зрілий модернізм: сюрреалізм, імажинізм, акмеїзм, футуризм. <i>Теми для самостійного вивчення:</i> Прерафаеліти – романтики вікторіанської Англії. Музичне мистецтво початку XX ст. Народження і розвиток кінематографу. Епоха німогокіно.	7	2	2	3
Тема 8	Загальна характеристика світової художньої культури 1-ої пол. XX ст. (період між двома війнами). Еволюція модерністських напрямів і течій. Філософська думка: А. Бергсон, З. Фройд, К. Юнг, Ж. Сартр. Авангардистські течії початку XX століття: дадаїзм; сюрреалізм; експресіонізм. Доба джазу. <i>Теми для самостійного вивчення:</i> Література «втраченого покоління» та її представники. Експресіонізм і функціоналізм в архітектурі.	5		2	3
Тема 9	Загальна характеристика світової художньої культури 2-ої пол. XX ст. Розквіт масової культури, виникнення рок-культури. Концептуальне мистецтво та його течії (поп-арт, оп-арт, боді-арт тощо). Театр абсурду. Постмодернізм, характерні ознаки, представники. <i>Теми для самостійного вивчення:</i> Розвиток кінематографу в XX ст. Розвиток масової культури: мода, «мільні опери» в кінематографі, масова література.	6		2	4
	Модульний контроль № 3	2			
	Разом за модулем № 3	20	2	6	10
	Проміжний семестровий контроль	15			
	Разом за навчальним планом	90	10	14	45

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I

Історія зарубіжної художньої культури: від Стародавнього Світу до Нового часу

Лекція 1. Вступ. Поняття про культуру. Культура Стародавнього Світу. Основні риси культурного прогресу первісного суспільства. Антична культура (2 години).

Загальне поняття про культуру: теорія культури, визначення, складові та функції культури. Культура та цивілізація (А. Тойнбі).

Культура первісного суспільства. Періодизація первісного ладу. Міфологія та магія у свідомості первісної людини. Зародження мистецтва, його функції та форми. Первісна релігія. Виробнича магія. Анімізм. Тотемізм. Фетишизм. Культ предків. Первісне суспільство. Основні риси родової общини. Неолітична революція.

Культура Античного світу. Стародавня Греція і Стародавній Рим – етапи розвитку античної культури. Антропоморфізм і гуманізм як характерні ознаки давньогрецької культури. Образ людини в мистецтві Стародавньої Греції та Рима. Античний театр та його суспільна роль. Архітектура та скульптура. Наука і філософія.

Доба еллінізму – синтез культури Стародавньої Греції та країн Близького Сходу.

Основні поняття: антропогенез, культура, палеолітичний живопис, міфологічне мислення, матеріальна культура, духовна культура, крито-мікенська культура, давньогрецька міфологія, давньогрецький театр.

Семинар № 1. Картина світу античної культури.

Література:

1. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт. колективу Л.Т. Левчук. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 400 с.
2. Історія світової культури. Культурні регіони: навч. посібник для студ. гуманіт. спец. вузів / Л.Т. Левчук [та ін.]. Київ: Либідь, 1997. 446 с.
3. Ковбасенко Ю.І. Антична література. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. 256 с.
4. Ліндсей Д. Коротка історія культури: В 2-х т. Т. 1. Київ, 1995.
5. Метельова Т. Культура античності // Філософський енциклопедичний словник / В.І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. Київ: Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України: Абрис, 2002. 742 с.
6. Підлісна Г. Світ античної культури. Київ, 1989.
7. Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури. Навчальний посібник. Київ: Знання,

2000. 359 с.

8. Тойнбі А. Дослідження історії. Том 1 / Пер. з англ. В. Шовкуна. Київ: Основи, 1995. 614 с.

9. Українська і зарубіжна культура. Навчальний посібник / Під заг. ред. К.В. Заблоцької. Донецьк: «Східний видавничий дім», 2001.

Лекція № 2. Західноєвропейська культура доби Середньовіччя (2 години)

Середньовічна культура як синтез спадку античного світу і народних культур варварів. Дороманський період в історії архітектури: меровінгський (VI-VII ст.) і каролінгський (VIII-IX ст.). Каролінгське відродження. Церковна реформа Карла Великого.

Культура високого середньовіччя (X-XIII ст.). Романський і готичний стилі. Собори в Клоні, Отені. Готичний період (XII-XIV ст.). Собор Паризької Богоматері. «Колодець пророків» в Діжоні.

Середньовічний епос. «Пісня про Роланда». «Пісня про мого Сіда». «Пісня про Нібелунгів». Книжкова мініатюра.

Лицарська культура. Куртуазна література. Творчість трубадурів, труверів. Поезія вагантів. Міська література і театр.

Система освіти. Школи. Університети та їхня організація. Колегії. Знання про природу. Алхімія і наука.

Християнство в середні віки. Формування християнської догматики. Вселенські собори. Папство і організація церкви. Розкол церкви 1054 р. Григоріанська реформа. Чернецькі ордени руху. Єресі та інквізиція. Духовно-лицарські ордени.

Середньовічна філософія. Схоластика та її представники. Вчення Аристотеля та християнство. Фома Аквінський та його діяльність.

Основні поняття: феодалізм, меровінгський період, каролінгський період, романський стиль, готичний стиль, середньовічний епос, лицарська культура, міська культура, ваганти, трубадури, трувери, університети, колегії, християнська догматика, схоластика, містицизм, алхімія.

Семинар № 2. Відродження в Західній Європі: особливості світогляду і художньої культури.

Література:

1. Аліг'єрі Данте. Божественна комедія. Пер. з італ. М. Стріхи. Львів: Астролябія, 1997.

2. Вазарі Дж. Життєписи найславніших живописців, скульпторів та архітекторів / пер. А. Перепаді, П. Соколовського. Київ: Мистецтво, 1970. 520 с.

3. Гіптерс З. В. Культурологія. Словник-довідник. Київ: УБС НБУ, 2008.

4. Історія світової культури. Культурні регіони: навч. посібник / За ред. Л. Т. Левчук. К.: Либідь, 1997. 448 с.

5. Єфименко В.В. Культура Відродження. Історія світової культури. Київ, 1994.

6. Лосєв І.В. Історія і теорія світової культури: європейський контекст. Київ: Либідь, 1995. 224 с.

Змістовий модуль II

Історія зарубіжної художньої культури XVII-XIX століть

Лекція № 3. Європейська художня культура XVII-XVIII століть (2 год).

Основні художні стилі в культурі XVII-XVIII століть: бароко, класицизм, рококо, ампір. Бароко і класицизм в літературі XVII століття. Теоретики бароко: Б. Грасіан-і-Моралес, Е. Тезауро. Пізнє бароко в архітектурі та творчість Б. Растреллі.

Культура Англії часів Шекспіра і Мільтона. Театр в житті елизаветинського суспільства. Розквіт парадного портрету в англійській період діяльності Ван Дейка.

Розвиток національних художніх шкіл. Лицарі та пікарос в культурі іспанського «золотого віку».

Французька культура від Ренесансу до класицизму. Філософія Р. Декарта. Н. Буало-Депрео та його трактат «Мистецтво поетичне». Н. Пуссен та розквіт першого класицизму: підпорядкованість і розважливність як естетичні цінності. Театр класицизму. Трагедія П. Корнеля «Горацій». Творчість Мольєра. Версаль – велич організаційного начала перед природною стихією, апофеоз абсолютизму. Живопис і культура XVII століття у Франції. Музичне мистецтво XVII століття. Творчість Й.С. Баха, А. Вівальді, Г. Генделя.

Архітектура та декоративно-прикладне мистецтво. Бароко і класицизм.

Основні поняття: бароко, класицизм, елизаветинське суспільство, театр Шекспіра, «золотий вік» іспанської культури, барочна архітектура, необароко, декоративно-прикладне мистецтво, Версаль, театр Мольєра.

Семінар № 3. Художня культура доби Просвітництва.

Література:

1. Гіптерс З. В. Культурологія. Словник-довідник. Київ: УБС НБУ, 2008.
2. Грищенко В.С. Історія світової культури. Київ, 1994.
3. Миропольська Н.С., Белкіна Е.В., Масол Л.М., Онищенко Л.М. Художня культура світу: Європейський культурний регіон. Київ, 2001.
4. Ніколенко О.М. Бароко, класицизм, Просвітництво. Література XVII-XVIII століть. Харків : Веста : Ранок, 2003 . 224 с.
5. Теорія та історія світової та вітчизняної культури. Київ, 1992.
6. Chaunu Pierre. La Civilisation de l'Europe des Lumières. Paris: Flammarion, 1997.
7. Cornette Joël. Histoire de la France: absolutisme et Lumières (1652—1783). Paris: Hachette supérieure, 2005.
8. Brewer Daniel. The Enlightenment Past: reconstructing 18th-century French thought. Cambridge: Cambridge University Press, 2008.
9. Chartier Roger. The Cultural Origins of the French Revolution. Translated by Lydia G.

Cochrane:Duke University Press, 1991.

Лекція № 4. Художня культура XIX століття: романтизм, реалізм (2 год.)

XIX ст. як «вік науки». Наукові відкриття та їхній вплив на соціокультурний процес. Розвиток філософської та суспільної думки (Г. Гегель, І. Кант, Ф. Шеллінг, О. Конт). Індустріальне суспільство та культура повсякденності XIX ст. Техніка, побут, місто. Вікторіанство. Джентльмен як культурне явище. Дендізм.

Особливості художньої культури XIX століття. Художні стилі і напрями. Ампір. Романтизм. Реалізм. Бідермаєр. Натуралізм.

Архітектура країн Європи та США.

Європейський живопис XIX ст. Романтичний живопис та його представники (Т. Жеріко, Е. Делакруа, К. Брюллов, О. Кипренський, Дж. Констебл, В. Тернер). Реалістичний живопис та його представники (французькі художники барбізонської школи, російські художники-передвижники).

Європейська література XIX ст. Романтизм як літературно-мистецький напрям: характерні особливості, течії, представники. Реалізм як літературно-мистецький напрям: художні особливості, представники, провідні твори.

Основні поняття: естетика романтизму, передромантизм, культ старовини, містифікація, орієнталізм, салонна культура, бідермаєр, реалістична школа живопису, барбізонська школа, позитивізм, вікторіанство, «високе» і прикладне мистецтво.

Семінар № 4. Здобутки світового мистецтва, представлені в музеї східного та західного мистецтва м. Києва (екскурсія в музей)

Література:

1. Абрамович С. Д., Тілло М. С., Чікарькова М. Ю. Культурологія: Навч. посіб. Київ: Кондор, 2005. 352 с.
2. Бичко І.В. Філософія. Курс лекцій. Київ, 1994.
3. Лосев І.В. Історія і теорія світової культури: європейський контекст. Київ: Либідь, 1995. 224 с.
4. Миропольська Н.Є., Белкіна Е.В., Масол Л.М., Онищенко Л.М. Художня культура світу: Європейський культурний регіон. Київ, 2001.
5. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму: підручник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2001. 416 с.
6. Тверітінова Т.І., Шовкопляс Г.Є. Історія зарубіжної літератури XIX ст. Ч. 1. Доба романтизму. Київ: Київськ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2018. 360 с.
7. Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури XIX століття. Доба реалізму. Навчальний посібник для студентів. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 424 с.
8. Теорія та історія світової і вітчизняної культури. Київ, 1993.

Змістовий модуль III

Історія зарубіжної художньої культуримежі XIX-XX ст. і XX століть

Лекція № 5. Художня культура межі XIX-XX ст. (2 години)

Загальна характеристика зарубіжної художньої культури межі XIX-XX ст. Доба *fin de siècle* та її характерні ознаки. Філософська думка епохи (Ф. Ніцше, А. Шопенгауер, М. Нордау, Б. Кроче, Х. Дельбрюк, В. Дільтей). Ранній модернізм: імпресіонізм, символізм, неоромантизм. Декаданс.

Імпресіонізм та його виявлення в різних галузях мистецтва: в живописі (К. Моне, О. Ренуар, Е. Дега, Е. Мане), скульптурі (О. Роден), в музиці (К. Дебюссі, М. де Фалья, ранній І. Стравінський), в літературі (Г. де Мопассан, А. Чехов, Р.М. Рільке). Постімпресіонізм (П. Сезанн, В. ван Гог, П. Гоген).

Символізм: загальна характеристика, естетичні маніфести, представники: в живопису (Г. Моро, М. Врубель, М. Реріх, М. Чюрльоніс, Л. Бакст). Група «Набі»: М. Дені, П. Серюз'є, П. Рансон.

Авангардизм, його провідні напрями і течії: абстракціонізм (В. Кандинський, М. Шагал, М. Ларіонов), кубізм (П. Пікассо, Ж. Брак, Р. Делоне, М. Дюшан). Дадаїзм (М. Дюшан, Ф. Пікабія, Ман Рей). Монтаж і фотомонтаж (Р. Хаусман). Метафізичний живопис (Д. де Кіріко). Експресіонізм (Е. Нольде, Е. Мунк).

Архітектура. Міська культура. Мода.

Семінар № 5. Авангардизм у світовому мистецтві XX століття

Література:

1. Бичко І.В. Філософія. Курс лекцій. Київ, 1994.
2. Від бароко до постмодернізму. Том 19: [зб. наук. пр.] / Редкол. : Т. М. Потніцева (відп. редактор) [та ін.]. Дніпропетровськ: Ліра, 2015.
3. Вишницька Ю.В., Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури межі XIX–XX століть: навч.-метод. посібник для студентів / вид. друге, випр. й доповн. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 316 с.
4. Історія світової культури: Навч. посібник / Керівник авт. колективу Л. Т. Левчук. 3-тє вид., стереотип. Київ: Либідь, 2000. 368 с.
5. Лосєв І.В. Історія і теорія світової культури: європейський контекст. Київ: Либідь, 1995. 224 с.
6. Мусієнко О.С. Модернізм & авангард: єдність протилежностей. Кінематограф XX століття. Київ: Логос, 2018. 400 с.
7. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Підручник.. Київ, 1993.
8. Лукач Д. Франц Кафка чи Томас Манн? Авангардизм і критичний реалізм у сучасній буржуазній літературі. URL: <https://vpered.wordpress.com/2018/03/05/lukacs-kafka-mann>

Семінар № 6. Міська культура: архітектура, історія вулиць, звичаї містян в першій половині ХХ ст. (екскурсія до музеїв Київського Подолу: «Музей історії однієї вулиці», «Аптека-музей на Подолі»).

Література:

1. Берлинський М.Ф. Історія міста Києва. К.: Наукова думка, 1991. 318 с.
2. Діброва В. Андріївський узвіз. Київ: Факт, 2007. 248 с.
3. Друг О.М. Вулицями старого Києва / дизайн і худож. оформ. С. Іванов, І. Шутурма. Львів: Світ, 2013. 496 с.
4. Друг О.М., Малаков Д.М. Особняки Києва. Київ: «Кий», 2004. 823 с.
5. Забудова Києва доби класичного капіталізму або коли і як місто стало європейським. Київ: ВАРТО, 2012. 559 с.
6. Кокотюха А. Київські бомби. Київ: Фоліо, 2014. 379 с.
7. Київ: Енциклопедичний довідник. Київ: Головна редакція УРЕ, 1981. 735 с.
8. Макаров А.Н. Мала енциклопедія київської старовини. 2-е вид. Київ: Довіра, 2005. 558 с.
9. Пономаренко Л. Вулиці, площі, провулки Києва (Історичний нарис). *Історико-географічні дослідження в Україні*. Збірка наукових праць. Київ: Інститут історії України НАН України, 1998.
10. Рибаків М.О. Невідомі та маловідомі сторінки історії Києва. Київ: «Кий», 1997. 374 с.
11. Данильчук Д. Про кого розповідають назви вулиць. Київські перейменування 1988–2019 років. Довідник». URL: <https://nashformat.ua/products/pro-kogo-rozpozidayut-nazvy-vulyts.-kyivski-perejmenuvannya-1988-2019-rokiv.-dovidnyk-922372>

Семінар № 7. Мистецтво і культура другої половини ХХ століття

Література:

1. Бігун Б. Постмодерністський образ світу. *Вікно в світ*. 1999. № 3. С. 88-97.
2. Від бароко до постмодернізму. Том 19: [зб. наук. пр.] / Редкол. : Т. М. Потніцева (відп. редактор) [та ін.]. Дніпропетровськ: Ліра, 2015.
3. Денисова Т.Н. Нонконформізм середини віку. Людина у постіндустріальному суспільстві. *Вікно в світ*. 1999. № 5. С. 38-48.
4. Денисова Т. Н. Історія американської літератури ХХ століття. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 486 с.
5. Енциклопедія постмодернізму / За редакцією Ч. Е. Вінквіста та В.Е. Тейлора ; наук. ред. перекл. О. Шевченко. К. : Основи, 2003. 830 с.
6. Лосєв І.В. Історія і теорія світової культури: європейський контекст. Київ: Либідь, 1995. 224 с.
7. Мировпольська Н.Є., Белкіна Е.В., Масол Л.М., Онищенко О.І. Художня культура світу: Європейський культурний регіон. Київ, 2001.
8. Пагутяк Г. Культурологія епохи глобального потепління. *Вища школа*. 2005. № 3. С. 73–75.
9. Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури. Навч. посібник. Київ: Знання. 2002. 359 с.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень магістрантів

№ п/п	Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	К-сть одиниць	Модулі 1-3
1.	Відвідування лекцій	1	5	5
2.	Відвідування семінарських занять	1	7	7
3.	Робота на семінарському занятті	10	7	70
4.	Виконання завдання для самостійної роботи	5	9	45
5.	Модульна контрольна робота	25	3	75
Разом				202
Розрахунок коефіцієнта 202:100=2,02				

6.2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Згідно з навчальним планом, на самостійну роботу курсу «Історія світової художньої культури: Історія зарубіжної художньої культури» виділено 45 годин. За робочою програмою курсу це 9 тем, вивчення яких дає можливість збалансувати й розширити отриману під час лекцій інформацію і здобути на семінарських заняттях навички аналізу культурного процесу світової цивілізації.

9 тем, винесених на самостійне опрацювання, охоплюють розвиток різних видів культури впродовж історії її розвитку, як-от: філософії, науки, архітектури, садово-паркового мистецтва, кінематографу, моди тощо. План кожної з тем, винесених на самостійне опрацювання, – це ключові питання, на які, готуючи (за бажанням) конспекти, необхідно звернути увагу.

Форма виконання: письмові відповіді на питання плану до кожної самостійної роботи, які надсилаються в файлах на ЕНК.

Максимальна оцінка: 5 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Кількість балів	Оцінка
5	представлений матеріал розкриває і обґрунтовує тему, завдання виконано в повному обсязі
4	представлений матеріал недостатньо обґрунтований, виконане завдання містить неточності, які, проте, не впливають на зміст виконаної роботи
3	представлений матеріал недостатньо обґрунтований, виконане завдання містить неточності, які частково впливають на якість виконаної роботи
2	є неточності у викладенні матеріалу, відсутня логічна послідовність виконаної роботи
1	допущені фактичні помилки в змісті роботи, тема не розкрита

Модуль І

Тема 1. Культура стародавнього Сходу: Єгипет, Індія, Китай. Біблія як пам'ятка світової культури (10 год.)

Завдання:

1. Прочитати і законспектувати з посібника О.П. Крижанівського «Історія Стародавнього Сходу» розділ «Розвиток мистецтва та літератури в Стародавній Месопотамії».
2. Письмово дати відповідь на питання: «Роль писемності, науки та писарів у месопотамському та єгипетському суспільствах».
3. Схарактеризувати богів єгипетського пантеону: функції, атрибутику, міфологію.
4. Змалювати картину розвитку мистецтв у Стародавній Індії.
5. Дати відповідь на питання: У чому полягають особливості давньокитайської літературної творчості. Найвизначніші китайські літературні пам'ятки (письмово).
6. Підготувати відповідь на питання: Етика та естетика Біблії – священної книги стародавніх євреїв (письмово).

Література:

1. Абрамович С.Д. Біблія як форманта філологічної культури. Київ-Чернівці, 2002.
2. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навчальний посібник. Львів: Світ, 2004. 344 с.
3. Багацький В.В., Кормич Л.І. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст.: Навч. посіб. 2-е вид., перероб. і допов. – Київ: Кондор, 2007. 302 с.
4. Варга Д. Древний Восток: У начал истории письменности. Будапешт, 1985.
5. Гіштерс З. В. Культурологія. Словник-довідник. Київ: УБС НБУ, 2008.
6. Грищенко В.С. Історія світової культури. Київ, 1994.
7. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / За ред. Л. Т. Левчук. Київ: Либідь, 1997. 448 с.
8. Крижанівський О. П. Історія Стародавнього Сходу: Курс лекцій. Київ: Либідь, 1996. 480 с.
9. Полікарпов В. С. Лекції з історії світової культури. Київ: Знання, 2000. 359 с.
10. Шалагінов Б.Б., Шалагінова О. І. Історія стародавнього світу. Київ: ПЕД. ПРЕСА 2006. 290 с.

Тема 2. Культура Візантії. Культура арабо-мусульманського Сходу (5 год.)

Завдання:

1. Прочитати і законспектувати статтю Ю.І. Султанова «Коран як пам'ятка класичної арабської літератури». Розкрити запитання:
 - дати загальну характеристику Корану мусульман;
 - чи пов'язаний світ мусульман зі світом християнства;
 - схарактеризувати мусульманське право (шаріат).
2. Дати відповідь на питання: У чому полягали переваги Візантії перед Заходом в

епоху Середньовіччя і як вони реалізувались у сфері культури (письмово).

3. Виписати з джерел приклади високих досягнень візантійців у сфері науки, освіти, мистецтва.

Література:

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навчальний посібник. Львів: Світ, 2004. 344 с.
2. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / За ред. Л. Т. Левчук. Київ: Либідь, 1997. 448 с.
3. Кирюшко М. Коран / Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст.. голови) та ін. Київ: Парламентське видавництво, 2011. 365 с.
4. Коран. *Літературознавча енциклопедія*: у 2 т. / авт.-уклад. Ю.І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. Т. 1: А – Л. С. 523-525.
5. Крижанівський О. П. Історія Стародавнього Сходу: Курс лекцій. Київ: Либідь, 1996. 480 с.
6. Султанов Ю.І. Коран як пам'ятка класичної арабської літератури. Методичні поради до його оглядового вивчення та культурологічний коментар. *Відродження*. 1995. № 7-9.
7. Султанов Ю.І. Веди, Біблія, Коран як пам'ятки світової літератури. *Всесвітня література*. 1999. № 6.
8. Українська та зарубіжна культура: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2003. 367 с.
9. Ходькова Л.П. Релігієзнавство. Львів: Афіша, 2000. 451 с.

Тема 3. Епоха Реформації і контрреформації: релігійна ситуація, політико-правова думка, наука, освіта (5 год.)

Завдання:

1. Прочитати і законспектувати з монографії Д. Мак-Алістера «Богословська думка Реформації» такі поняття:
 - протестантизм;
 - кальвінізм;
 - реформація;
 - постреформація.
2. Схарактеризувати стан науки та освіти в добу Реформації та Контрреформації (письмово).
3. Дати відповідь на питання: Архітектура, скульптура і живопис доби Реформації: видатні представники та їхні твори (письмово).

Література:

1. Академічне релігієзнавство. Підручник. За науковою редакцією професора А. Колодного. Київ: Світ знань, 2000. 862 с.
2. Гілл Дж. Історія християнства. Київ: Темпора, 2001. 340 с.
3. Грищенко В. Людина і культура. Київ: Либідь, 2000.
4. Кочан Н. Реформація. *Політична енциклопедія* / Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. Київ: Парламентське видавництво, 2011. С. 637.

5. Культурологія: Навчальний посібник В. Л. Петрушенко, Л. А. Пинда, Є. А. Подольська; ред.: В. М. Пічі. 4-е вид., стереотип. Львів: Магнолія 2006, 2007. 357 с.
6. Литвинов Л. Реформація. *Філософський енциклопедичний словник* / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. С. 548.
7. Мак-Алістер Д. Богословська думка Реформації. Одеса, 1994.
8. Світова література доби Середньовіччя та епохи Відродження. "Картина світу". Естетика. Поетика : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. В. Козлик. Івано-Франківськ : Симфонія Форте, 2011. 343 с.
9. Українська та зарубіжна культура: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Київ: КНЕУ, 2003. 367 с.
10. Ходькова Л.П. Релігієзнавство. Львів: Афіша, 2000. 451 с.
11. Шаповалова М. С., Рубанова Г. Л., Моторний В.А. Історія зарубіжної літератури: Середні віки та Відродження. Львів, 1982.

Модуль II

Тема 4. Музичне мистецтво доби класицизму. Розвиток театру. Палацове мистецтво (5 год.).

Завдання:

1. Прочитати і законспектувати з підручника «Історія зарубіжного театру. Ч. 1. Театр Західної Європи від античності до Просвітництва» розділ, присвячений театру доби класицизму.
2. Виписати прізвища відомих композиторів доби класицизму і схарактеризувати 1-2 їхні найвідоміші твори.
3. Визначити, що було притаманно архітектурі палаців доби класицизму. Навести приклади (письмово).

Література:

1. Багацький В. В. Культурологія: Історія і теорія світової культури ХХ століття: Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2004. 302 с.
2. Безвершук Ж.О. Історія культури в термінах і назвах: Словник-довідник. Київ: Вища школа, 2003. 399 с.
3. Від бароко до постмодернізму. Том 19: [зб. наук. пр.] / Редкол. : Т. М. Потніцева (відп. редактор) [та ін.]. Дніпропетровськ: Ліра, 2015.
4. Єфименко. В.В. Культура Відродження. Історія світової культури. Київ, 1994.
5. Зосім О. Класицизм як музичний стиль східнослов'янської духовної пісенності другої половини XVIII-початку XIX століття. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2016. Вип. 117. С. 145—165.
6. Класицизм. *Українська музична енциклопедія*. У 2 т. Т. 2. [Е – К] / гол. редкол. Г. Скрипник. Київ : Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, 2008. С. 424.
7. Клековкін О.Ю. Містерія у генезі театральних форм і сценічних жанрів. Київ, 2002.
8. Метельова Т. Культура Нового часу. *Філософський енциклопедичний словник* / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. Київ : Інститут філософії імені Григорія

Сковороди НАН України : Абрис, 2002. 742 с.

9. Ніколенко О.М. Бароко, класицизм, просвітництво. Література XVII-XVIII століть: Посібник. Харків: Ранок, 2003. 224 с.

10. Палаці і особняки Європи // URL: <http://mklub.com.ua/?p=13266>

Тема 5. Філософська думка в епоху Просвітництва. «Енциклопедія» та енциклопедисти (5 год.)

Завдання:

1. Прочитати і законспектувати з посібника Ю.І. Ковбасенка «Література Просвітництва» розділ про «Енциклопедію» та енциклопедистів.
2. Схарактеризувати філософсько-релігійний пошук доби Просвітництва (система деїзму та стан традиційних вірувань).
3. Дати відповідь на питання: Наскільки соціально-політичні та правові концепції доби Просвітництва реалізувались у революційних практиках епохи (письмово).

Література:

1. Від бароко до постмодернізму. Том 19: [зб. наук. пр.] / Редкол. : Т. М. Потніцева (відп. редактор) [та ін.]. Дніпропетровськ: Ліра, 2015.
2. Грищенко В.С. Культура епохи Просвітництва. *Історія світової культури*. Київ, 1994.
3. Грищенко В.С. Людина і культура. Київ: Либідь, 2000.
4. Дідро Дені. *Філософський енциклопедичний словник* / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. 742 с.
5. Енциклопедисти. *Літературознавча енциклопедія* : у 2 т. /авт.-уклад. Ю.І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. Т. 1 : А — Л. С. 333.
6. Кармазіна М. Дідро Дені. *Політична енциклопедія*. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. Київ: Парламентське видавництво, 2011. С. 222.
7. Культура Нового часу. *Теорія та історія світової і вітчизняної культури*. Київ, 1992.
8. Ковбасенко Ю.І. Література Просвітництва. *Тема*. 2001. № 3.
9. Лімборський І.В. Європейське та українське Просвітництво: незавершений проект? Реінтерпретація канону і спроба компаративного аналізу літературних парадигм. Черкаси, 2006.
10. Ніколенко О.М. Бароко, класицизм, просвітництво. Література XVII-XVIII століть: Посібник. Харків: Ранок, 2003. 224 с.

Тема 6. Релігійно-філософська свідомість, розвиток науки та освіти в XIX ст. (5 год.)

Завдання:

1. Прочитати і законспектувати з посібника І.В. Бичка «Сучасна світова філософія (XIX-XX ст.) визначення:
 - філософія ідеалізму, сутність, представники;

- філософія позитивізму: трактат О. Конта та його вплив на сучасність;
 - утопічний соціалізм, його прихильники та послідовники. Чим закінчились спроби реалізувати революційно-утопічні програми?
2. Виписати відомі досягнення науки та освіти, які відбулись в ХІХ столітті.
 3. Дати відповідь на питання: Чому з початку ХІХ століття європейське суспільство вступає в смугу революцій? Як співвідносяться поняття «революція» та «право»?
 4. Опишіть панораму літературного пошуку в ХІХ столітті, боротьбу та зміну напрямів (романтизму, реалізму).

Література:

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навчальний посібник. Львів: Світ, 2004. 344 с.
2. Бичко І.В. Філософія: курс лекцій. Київ, 1994.
3. Від бароко до постмодернізму. Том 19: [зб. наук. пр.] / Редкол. : Т. М. Потніцева (відп. редактор) [та ін.]. Дніпропетровськ: Ліра, 2015.
4. Греченко В., Чорний І., Кушнерук В., Режко В. Історія світової та української культури. Підручник для вищих закладів освіти. Київ: Літера ЛТД, 2006. 480 с.
5. Естетика. Навч. видання. За ред. доктора філософських наук професора Л. Т. Левчук, Київ. "Вища школа" 1997.
6. Корінний М.М. Короткий енциклопедичний словник з культури. Київ: Україна, 2003. 384 с.
7. Культура ХІХ-ХХ сторіччя. *Теорія та історія світової та вітчизняної культури*. Київ, 1993.
8. Лекції з історії світової та вітчизняної культури. / За ред. Яртися А.В. Львів: Вид-во "Світ", 1994.
9. Філософія : навч. посіб. [для студентів усіх напрямів підготовки] / О. П. Тімченко [та ін.] ; за заг. ред. О. П. Тімченка. Львів : Растр-7, 2015. 359 с.
10. Філософія як історія філософії : підручник / за ред. В. І. Ярошевича. Київ : Центр учб. літ., 2012. 648 с.
11. Філософія. Хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. посіб. / за ред. Л. В. Губерського. Київ : Знання, 2012. 621 с.

Модуль III

Тема 7. Прерафаеліти – романтики вікторіанської Англії.

Музичне мистецтво початку ХХ ст. Народження кінематографу (3 год.)

Завдання:

1. Прочитати і законспектувати із запропонованих джерел інформацію, присвячену діяльності прерафаелітів 50-70-х рр. ХІХ ст.
2. Визначити, чим характеризувалися пошуки і здобутки музичного мистецтва на початку ХХ ст. (письмово).
3. Дати відповідь на питання: Народження і розвиток кінематографу на початку ХХ століття» (письмово).

Література:

1. Від бароко до постмодернізму. Том 19: [зб. наук. пр.] / Редкол. : Т. М. Потніцева (відп. редактор) [та ін.]. Дніпропетровськ: Ліра, 2015.
2. Горбач Н.Я., Гелей С.Д., Російська З.П. та ін. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Підручник. Львів: Каменярь, 1992. 166 с.
3. Демещенко В.В. Кіно як синтез мистецтв: звук і музика. Київ: НАКККиМ, 2012. 336 с.
4. Левіна В.Я. Переосмислення жіночих образів у творчості прерафаелітів. *Теорія і практика сучасної науки*. Збірник наукових праць з актуальних проблем економічних наук. Одеса, 2018. С. 39-43.
5. Прерафаелізм. Енциклопедія. Вільнюс: UABBESTIARY, 2013. 640 с.
6. Menco D.N. Dante Gabriel Rossetti. Portraits of Women. London: Thames and Hudson, 2021. 144 p.
7. Зеліско Л. Прерафаеліти – бунтарі своєї епохи // URL: [HTTPS://GALLERY101.COM.UA/PRE-RAPHAELITES/](https://gallery101.com.ua/prerafaelites/)

Тема 8. «Втрачене покоління»: мистецтво та культура після I Світової війни. Експресіонізм і функціоналізм в архітектурі (3 год.)

Завдання:

1. Виписати з «Літературної енциклопедії термінів і понять» значення визначення «втрачене покоління». Схарактеризувати основні риси людини (літературного героя) після закінчення I Світової війни.
3. Виписати прізвища письменників, які належать до літератури «втраченого покоління», та їхні провідні твори.

Література:

1. Бестюк І. Джаз й орнаментальна проза: інтермедіальний формат літератури 1920–1930-х років. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. Львів, 2014. - Вип. 60 (1). - С. 209-218.
2. Брославська Л. Я. Індивідуалізація концепту ВІЙНА в ідіодискурсі Ернеста Хемінгуея. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*. Харків, 2017. Вип. 85. С. 65–71.
3. Від бароко до постмодернізму. Том 19: [зб. наук. пр.] / Редкол. : Т. М. Потніцева (відп. редактор) [та ін.]. Дніпропетровськ: Ліра, 2015.
4. «Втрачене покоління». *Літературознавча енциклопедія*: у 2 т. / авт.-уклад. Ю.І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. Т. 1 : А – Л. С. 205.
5. «Втрачена генерація». *Лексикон загального та порівняльного літературознавства* / голова ред. А. Волков. Чернівці: Золоті литаври, 2001. С. 112.
6. Втрачене покоління. Антологія / переклад з англ. та франц. О. Андрієвський. Київ: Стилет і стилос, 2021. 296 с.
7. Журба С. С. Інтерпретація проблеми "втраченого покоління" у світовій та українській літературах. *Літератури світу: поетика, ментальність і духовність* : зб. наук. пр. / голов. ред. А. Козлов. Кривий Ріг, 2013. Вип. 1. С. 188-197.
8. Литвиненко А. Покоління і стереотипи. Драматичні віхи історії накладають відбиток на ментальність поколінь. *Персонал плюс : всеукр. загальнополіт. освіт. тижневик*. 2008. 10–16

квітня.

9. Муляр О. Проблеми людей "втраченого покоління" й досі актуальні, і змушують нас шукати паралелі між минулим і сьогоденням. URL: <https://bit.ly/2k9Rd2J>

Тема 9. Розвиток кінематографу в ХХ ст. Розвиток масової культури: «мільні опери» в кінематографі, масова література. Мода ХХ ст. (4 год.).

Завдання:

1. Виписати із запропонованих джерел види масової культури в сучасному житті й навести приклади.
2. Дати відповідь на питання: «Відображення масової культури в сучасному кінематографі» (письмово).
3. Підготувати презентацію «Стан і тенденції сучасної моди».

Література:

1. Багацький В. В. Культурологія: Історія і теорія світової культури ХХ століття: Навчальний посібник. — К. : Кондор, 2004. — 302 с.
2. Горбач Н.Я., Гелей С.Д., Російська З.П. та ін. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Підручник. Львів: Каменярь, 1992. 166 с.
3. Демещенко В.В. Кіно як синтез мистецтв: звук і музика... : монографія. Київ: НАКККиМ, 2012. 336 с.
4. Зубавіна І., Безгін І. «Збагачуйтесь!» *КіноТеатр*. 2006. № 6.
5. Історія світового та вітчизняного кіномистецтва: хрестоматія: [у 2 т.] / уклад. А. Бурий. Дрогобич: РВВ Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка, 2011. Т. 2. 2011. 539 с.
6. Кохан Т. Кінематограф у контексті культурного простору ХХ століття: монографія. Київ: Ін-т культурології НАМ України, 2017. 303 с.
7. Мельник М.Т. Мода в контексті художніх практик ХХ століття: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Київ: Київський національний університет культури і мистецтв, 2008. 21 с.
8. Мельник М.Т. Художні прийоми моди постмодернізму. *Вісник КНУКиМ*: Зб. наук. праць. 2005. Вип. 13. С.61 – 66.
9. Мельник М.Т. Мистецтво модерну кінця ХІХ – початку ХХ століття як джерело інновацій у моді. *Вісник КНУКиМ*: Зб. наук. праць. 2006. Вип. 14. С. 65 – 70.
10. Мельник М.Т. Вплив авангардного мистецтва на формування стилю Арт Деко у моді. *Вісник КНУКиМ*. Зб. наук. праць. 2006. Вип. 15. С.66 – 71.
11. Мусієнко О. Модернізм & авангард: єдність протилежностей. Кінематограф ХХ століття: [монографія]. Київ: Логос, 2018. 398 с.
12. Подольська Є. А., Лихвар В. Д., Іванова К. А. Культурологія: Навч. посібн. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 288 с.
13. Стайн Дж. Сучасна драматургія в історії та театральній практиці. У 3-х кн. / Дж. Стайн. – Львів, 2003.
14. Мода в контексті художніх практик ХХ століття. URL: https://www.researchgate.net/publication/332446738_Moda_v_konteksti_hudozhnih_praktik_HH_stolitta

Таблиця 6.2.а

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ ВІД СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ ДО НОВОГО ЧАСУ			
<i>Тема 1.</i> Культура стародавнього Сходу: Єгипет, Індія, Китай. Біблія як пам'ятка світової культури	Поточні консультації	5	I-II
<i>Тема 2.</i> Культура Візантії. Культура арабо-мусульманського Сходу	Поточні консультації	5	III-IV
<i>Тема 3.</i> Епоха Реформації і контрреформації: релігійна ситуація, політико-правова думка, наука, освіта	МКР	5	V-VI
Змістовий модуль II. ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ XVII-XIX СТОЛІТЬ			
<i>Тема 4.</i> Музичне мистецтво доби класицизму. Розвиток театру. Палацове мистецтво	Поточні консультації	5	VII- VIII
<i>Тема 5.</i> Філософська думка в епоху Просвітництва. «Енциклопедія» та енциклопедисти	Поточні консультації	5	IX-X
<i>Тема 6.</i> Релігійно-філософська свідомість, розвиток науки та освіти в XIX ст.	МКР	5	XI-XII
Змістовий модуль III. ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ МЕЖИ XIX-XX СТ. I XX СТОЛІТЬ			
<i>Тема 7.</i> Прерафаеліти – романтики вікторіанської Англії. Музичне мистецтво початку XX ст. Народження кінематографу	Поточні консультації	5	IX-X
<i>Тема 8.</i> «Втрачене покоління»: мистецтво та культура після I Світової війни. Експресіонізм і функціоналізм в архітектурі	Поточні консультації	5	IX-X
<i>Тема 9.</i> Розвиток кінематографу в XX ст. Розвиток масової культури: мода, «мільні опери» в кінематографі, масова література	МКР	5	XI-XIII
Разом: 45 год.		Разом: 45 балів	

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться за допомогою трьох контрольних робіт, що складається з тестування і розгорнутих відповідей на запитання.

Тестування проводиться з використанням ЕНК «Історія світової художньої культури: Історія зарубіжної художньої культури»

<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=26415>

Максимальна оцінка 25 балів.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

	Оцінка
Відмінно 23-25	Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)
Дуже добре 20-22	Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (рівень вище середнього)
Добре 17-19	Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)
Задовільно 15-16	Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (рівень нижче середнього)
Достатньо 10-14	Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (рівень нижче середнього)
Незадовільно 7-9	Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)
Незадовільно 1-6	З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до робочого навчального плану у вигляді вирахування максимальної суми балів в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою. Під час встановлення суми балів враховується засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з 3 кредитних модулів і оцінюється за результатами поточного контролю (поточного опитування, виконання самостійної роботи, робіт на семінарських заняттях тощо) протягом семестру (див. 6.1). Вивчення дисципліни завершується заліком.

Кількість балів, набраних магістрантом за 10 семестр, визначаємо за допомогою коефіцієнта 2,02. Отриманий показник успішності за 100-бальною шкалою оцінювання переводимо в рейтингову шкалу оцінювання. Під час заліку студент має право відповісти на додаткові запитання, щоб поліпшити свою оцінку.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Модуль I.

1. Концепція античної культури в працях О.Ф. Лосєва та Г.С. Кнабе.
2. Картина світу грецької міфології.
3. Боги грецького пантеону: функції, атрибутика, міфологія.
4. Троянський цикл міфів та його трансформація в світовій літературі.
5. Архітектура грецьких храмів.
6. Грецький театр та його представники (Есхіл, Софокл, Евріпід).
7. «Римський міф» та його найбільш відомі персонажі.
8. Римська релігія: пантеон, його структура, відмінність від грецького пантеону.
9. Римська поезія «доби Августа»: Гораций, Овідій.
10. Архітектурні пам'ятки давнього Рима. Рим як прообраз столиці Імперії.
11. Періодизація історії середніх віків та історії культури, значення та особливості кожного періоду.
12. Релігійно-культурне життя монастирів.
13. Міське життя та міська література XII-XIV століть.
14. Європейські університети: виникнення, структура, система навчання.
15. Героїчний епос середніх віків.
16. Романський та готичний стилі європейської архітектури.
17. Хронологічні та змістові особливості культури Відродження в країнах Західної Європи.
18. Данте Аліґ'єрі – представник італійського Проторенесанса. «Божественна комедія» як синтез середньовічного та ренесансного світогляду.
19. Література європейського Відродження: представники, провідні твори.
20. Мистецтво італійського Відродження.

Модуль II

1. Бароко: загальна характеристика стилю в архітектурі, скульптурі, живопису.
2. Бароко в світовій літературі: видатні представники, твори, характерні ознаки.
3. Розвиток французького живопису і культури XVII-XVIII ст.
4. Розвиток музичного мистецтва в XVII-XVIII ст. Віденська класична школа музики (Й. Гайдн, В.А. Моцарт, Л. Ван Бетховен).
5. Архітектурний комплекс Версаля як приклад «великого стилю».
6. Роль італійських архітекторів в створенні ансамблів Петербурга, Царського Села, Петергофа.
7. Класицизм: теоретично-естетичне підґрунтя, видатні представники в живописі, скульптурі, архітектурі, зразки класичного мистецтва.
8. Доба Просвітництва: характерні особливості, розвиток філософської думки, представники.
9. Рококо – стиль галантної культури. Феномен галантної культури. Шлюб і родина в XVII-XVIII ст.
10. Дворянство як вищий прошарок суспільства: повсякденне життя, виховання, освіта, місце в суспільстві.
11. Доба романтизму: хронологічні межі, характерні особливості, розвиток мистецтва, представники, провідні твори.
12. Наполеонівська доба та її відображення в мистецтві першої третини XIX ст.

13. Розвиток живопису доби романтизму: представники, провідні твори, теми, образи.
14. Французький та англійський парки як зразки культури ландшафтного дизайну.
15. Розвиток літератури доби романтизму: характерні особливості, представники, провідні твори.
16. Доба реалізму: характерні особливості, представники, провідні твори.
17. Видатні зразки європейських архітектурних здобутків XIX століття.
18. Живопис доби реалізму: представники, теми, ідеї. Образи.
19. «Франція доби Бальзака»: загальний портрет життя суспільства в творах видатного письменника-реаліста.
20. Порівняльна характеристика мистецтва романтизму і реалізму.

Модуль III.

1. Загальна характеристика світової художньої культури межі XIX-XX ст.
2. Прерафаеліти – романтики вікторіанської Англії: представники, естетичні маніфести, відомі твори, сюжети.
3. Імпресіонізм та його виявлення в образотворчому мистецтві.
4. Символізм як провідний напрям раннього модернізму. Здобутки художників-символістів.
5. Символізм в світовій літературі і драматургії.
6. Основні авангардистські напрями і течії в образотворчому мистецтві початку XX століття. Представники, провідні твори.
7. Основні авангардистські напрями і течії в літературі початку XX століття. Представники, провідні твори.
8. Дадаїзм: естетичні маніфести, представники, здобутки.
9. Сюрреалізм: естетичні маніфести, представники, здобутки.
10. Народження та розвиток світового кінематографу. Видатні представники кіномистецтва початку XX століття.
11. Загальна характеристика художньої культури періоду між двома Світовими війнами: образотворче мистецтво, література, повсякденне життя.
12. Експресіонізм «лівого спрямування»: стильові доміанти, представники.
13. Поняття про «втрачене покоління»: література та культура після I світової війни.
14. Явище «середини століття». Формування культури «суспільства споживання». Розрізнення «гарячої» та «холодної» культури.
15. Характеристика молодіжної контркультури в 2-ій половині XX ст.: хіпі, панки, естетика та спосіб життя.
16. Особливості розвитку культури в другій половині XX століття.
17. Поняття про постмодернізм: теорія, естетичні канони, представники.
18. Поняття про масову культуру: жанри, естетичні доміанти, представники.
19. Поняття про масову літературу: жанри, письменники, провідні твори.
20. Розвиток світового кінематографу у другій половині XX століття.

VII. Навчально-методична карта дисципліни «Історія світової художньої культури: Історія зарубіжної художньої культури»

Разом: 120 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 65 год., МК – 8 год, залік

Тиждень	I- II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI
Назва модуля	Змістовий модуль I. Історія зарубіжної художньої культури: від Стародавнього Світу до Нового Часу			Змістовий модуль II. Історія зарубіжної художньої культури XVII-XIX ст.			Змістовий модуль III. Історія зарубіжної художньої культури межі XIX-XX і XX ст.								
К-сть балів за модуль	64 бали			64 бали			74 бали								
Лекції	1		2		3		4		5						
Теми лекцій	Поняття про культуру. Культура Стародавнього Світу 1 б.		Західноєвропейська культура доби Середньовіччя 1 б.		Європейська художня культура XVII-XVIII ст. 1 б.		Художня культура XIX ст.: романтизм і реалізм 1 б.		Західноєвропейська художня культура межі XIX-XX століть: основні напрями, тенденції розвитку 1 б.						
Теми семінарських занять	Картина світу античної культури 10 б. + 1 б.		Відродження в Західній Європі: особливості світогляду і художньої культури 10 б. + 1 б.		Художня культура доби Просвітництва 10 б.+1 б.		Здобутки світового мистецтва, представлені в музеї східного та західного мистецтва м. Києва (екскурсія в музей) 10б.+1б.		Авангардизм у світовому мистецтві XX століття 10 б.+16.		Міська культура і архітектура, історія вулиць, звичаї містян (екскурсія) 10 б. + 1 б.		Мистецтво і культура 2-ої половини XX століття 10 б. + 16.		
Самостійна робота	Тема 1. 5 б.	Тема 2. 5 б.	Тема 3. 5 б.	Тема 4. 5 б.	Тема 5. 5 б.	Тема 6. 5 б.	Тема 7. 5 б.	Тема 8. 5 б.	Тема 9. 5 б.						
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)								
	202:100 = 2,02 Коефіцієнт 2,02														
Підсумковий контроль	ЗАЛІК														

11. Рекомендовані джерела

Основні:

Підручники :

1. Абрамович С.Д., Чикарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навчальний посібник. Львів: Світ, 2004. 344 с.
2. Багацький В.В., Кормич Л.І. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст.: Навч. посіб. 2-е вид., перероб. і допов. – Київ: Кондор, 2007. 302 с.
3. Греченко В., Чорний І., Кушнерук В., Режко В. Історія світової та української культури. Підручник для вищих закладів освіти. Київ: Літера ЛТД, 2006. 480 с.
4. Грищенко В.С. Історія світової культури. Київ, 1994.
5. Естетика. Навч. видання. За ред. д-ра філос. наук, проф. Л. Т. Левчук, Київ. Вища школа, 1997.
6. Історія світової культури. Навч. посібник / Керівник авторського колективу Л.Т. Левчук. 3-тє видання, переробл. і доповн. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 400 с.
7. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ століття): Навчальний посібник. Харків: Одиссей, 2002.
8. Полікарпов В.С. Лекції з історії світової культури: навч. посібн. Харків: Основа; Київ: Товариство Знання, 1999.
9. Теорія та історія світової та вітчизняної культури. Курс лекцій. Київ: Либідь, 1993.
10. Універсальний словник-енциклопедія / Гол. ред. ради чл.-кор. НАНУ М. Попович. 3-тє вид., перероб., допов. Київ: Все увито, Новий друк, 2003.

Додаткова:

1. Антофійчук В.І. Культурологія: Термінологічний словник. 2-е вид., випр. і допов. Чернівці: Книги ХХІ ст., 2007. 160 с.
2. Від бароко до постмодернізму. Том 19: [зб. наук. пр.] / Редкол. : Т. М. Потніцева (відп. редактор) [та ін.]. Дніпропетровськ: Ліра, 2015.
3. Вишницька Ю.В., Тверігінова Т.І. Історія зарубіжної літератури межі ХІХ–ХХ століть: навч.-метод. посібник для студентів / вид. друге, випр. й доповн. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 316 с.
4. Грищенко В. Людина і культура. Київ: Либідь, 2000.
5. Єфименко В.В. Культура Відродження. Історія світової культури. Київ, 1994.
6. Климова Л.В. Світова художня культура: Навч. посіб. Харків: Вид-во «Ранок», 2012. 160 с.
7. Ковбасенко Ю.І. Література Середньовіччя: Навч. посібник. Київ: Київськ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2011. 152 с.
8. Ковбасенко Ю.І. Література Просвітництва. *Тема*. 2001. № 3.

9. Корінний М.М. Короткий енциклопедичний словник з культури. Київ: Україна, 2003. 384 с.
10. Лекції з історії світової та вітчизняної культури. / За ред. А.В. Яртіся. Львів: Вид-во “Світ”, 1994.
11. Лімборський І.В. Європейське та українське Просвітництво: незавершений проект? Реінтерпретація канону і спроба компаративного аналізу літературних парадигм. Черкаси, 2006.
12. Ліндсей Дж. Коротка історія культури. В 2-х т. Київ: Мистецтво, 1995.
13. Наливайко Д. Бароко і драма Кальдерона «Життя - це сон». *Тема*. 2005. № 1. С. 5-17.
14. Парахонський Б. Бароко: поетика і символіка. *Філософська і соціологічна думка*. 2008. № 6. С. 99-114.
15. Ніколенко О.М. Бароко. Класицизм. Просвітництво. Література XVII-XVIII століть. Харків : Веста : Ранок, 2003. 224 с.
16. Ніколенко О.М. Романтизм у поезії. Г.Гейне, Дж.Байрон, А.Міцкевич, Г. Лонгфелло: Посібник для вчителя. Харків : Ранок, 2003. 176 с.
17. Тверітінова Т.І., Шовкопляс Г.Є. Історія зарубіжної літератури XIX ст. Ч. 1. Доба романтизму. Київ: Київськ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2018. 360 с.
18. Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури XIX століття. Доба реалізму. Київ: Київський ун-т ім. Бориса Грінченка, 2020. 424 с.
19. Ткачук П.Д. Історія первісного суспільства, Стародавнього Сходу й античних цивілізацій у термінах, назвах, поняттях і датах. Посібник. Луцьк: Вид-во «Волинська обласна друкарня», 2003.
20. Kołos A. Sceptycyzm w literaturze polskiego baroku. Rozprawa doktorska napisana pod kierunkiem prof. zw. dra hab. Grzegorza Raubo Instytut Filologii Polskiej Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Poznań, 2015. 392 s.
21. Block de Behar L. et al. Comparative Literature : Sharing Knowledges for Preserving Cultural Diversity. *EOLSS Publications*. Vol. III. 2009. 338 p.
22. Löffler Ph. Reading the Canon: Literary History in the 21st Century. *BoD – BooksonDemand*, 2017. 470 p.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Інтермедіальність – література серед інших мистецтв
<http://uastudent.com/intermedialnist-literatura-sered-inshyh-mystectv/>
2. Терра-культура http://terra.lgaki.info/generation_p/video-art-kak-interpretatsiya-i-prezentatsiya-vizualnoy-kulturyi-v-sovremennom-iskusstve.html

Робоча навчальна програма з дисципліни «Історія світової художньої культури:
Історія зарубіжної художньої культури».

Укладач:

Тверітінова Тетяна Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури Факультету української філології, культури і мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.